

יְהוּדִית.

(ספור).

קמדיש לסלידות "יהודיה" בילנה.

© © ©

אחת לאחת, באמרת להראות את קטן הנער, ותקפץ ותרכד.

ותילדות לא יכלו לשמע את ה"שקר" הנה, ותמלאנה כעס ותריבנה ביהודית, ותלעגנה לה.

— קטן הנער, קטן הנער, ובכל זאת לא תנסי לבא לתוכו, — אמרה אחת בלעג.

— גם לצער בו את הצער הראשון תפקדי! — אמרה השנייה.

— גם מזה והלאה תיראי ללכתו! — אמרה השלישית. ולא יכלה יהודית נשא את התרפה הזאת, ותסר מעט מחברותיה ותהי "ברגו".

תילדות צלה פנינה ועדה ישבו על מקומן ותצחקנה ויהודית שקמה והלכה מהן, ראתה לא רחוק ממנה פרח לבן אהה ומחמדוהו, היא גנשה אל הפרח ותקטפנה, ופנינה הרעים לא היו לה עזר, ותשוב בשמחה אל חברותיה.

— ראניה! ראניה! — קראה יהודית בשמחה עוד לפני גשמה אליהן — פרח לבן מצאתי!

ותחברות נשאו את עיניהן ותראינה את הפרח ותשמחנה גם הן לקראתו, ותהללנה אותו:

— אמנם פרח יפה מצאתי, יהודית! פרח יפה! — אמרו שלשתן — ובלבן שבוו כבד את ריבן עם יהודית.

— הילדעות אתן, ילדות, מה שנעשה? — קראה יהודית בגיל.

— מה? מה? — קראו תילדות בקול אהה. — שמענה! — אמרה יהודית — אני אלך וקטפתי פרחים, ואמן תעשינה גמות באדמה; אני אביא לבן את הפרחים, ואמן תמננה אותם בגמות! את הפרח הזה תמננה פה בגמה הזאת, בגמה שעשתה צלה — ובכרבה

יהודית היא ילדה בת שבע שנים, פניה תמיד מרחצים שמלחה נקנה, שערותיה קלועות וכלה נעמה. אכן עוד דבר ליהודית: היא עליזה מאד, ועליה אומרות השכנות:

יהודית אינה צערת;

רק מרקרת;

יהודית אינה דכרת;

רק מעמרת.

ובאחד מימי תקיץ תיבים יצאה יהודית לטייל יחד עם שלש חברותיה: צלה פנינה וימיה, ילדות קטנות כמותה. היא יצאה ואבותיה לא ידעו, כי יהודית אהבה לפעמים לכלתי שאל את פי אבותיה ולעשות מה שהיא חפצה לעשות.

ילדה קטנה ושוכבה מעט.

נמלך יהודית וסברותיה עד קצה הרחוב אשר בעיר הקטנה, ושם בקצה העיר ישבו לנים על מדשא, שם, על פר מדשא, השתעשעו תילדות ותצחקנה, גם קטפו את הדשאים הרבים או תפרו להן ביתדות קטנות ומעט באצבעותיהן בדקות גמות, גמות באדמה.

ותברנה תילדות על אדות הנער, שהיה קרוב אל כר הדשא.

— הנער הנה גדול מאד, — אמרה צלה.

— ככל הארץ הוא גדול, — אמרה פנינה.

— אין קץ ואין סוף לו, הוא משתרע! — תרחק תרחק מאד, עד... לא אדע עד כמה! — אמרה ימיה ותפשט את ידיה הקטנות, באומרת להראות את גרל הנער.

— ואבי אמר לי פעם אחת — אמרה יהודית — כי רק חצי וירקמה! לכל הנער; בו, אך נער קטן הוא, קטן מאד — הוסיפה יהודית — ותקרב את שתי ידיה הקטנות

(¹) מתפשט. (²) מדת הארץ ברוקה.

— ואנחנו נעשה עוד סגול אחד מפרטי תכלת. האה.
מה יפה ידנה! — אמרה פנינה.
— לא, לא. סגול כבר עשינו. נקדה אחרת נעשה.
אמרה ערה.
— עתה — נעשה צירה.
— נעשה שווא! — התחננה פנינה.
וימימה התעמקה במחשבות ותמנה בלש את כל
הנקודות העבריות: קמץ, פסח, צירה, סגול, חירק, חולם.
שורק, קבוצ... ותקרא פתאם:
האה, סברותי! אני יודעת, אני יודעת מה לעשות:
קבוצ, קבוצ מפרטי תכלת! הקבוצ יפה מכל הנקודות.
שלשה פרחים באלכסון! האה, מה יפה זה!...
-- בן, בן! — קראו צלה, פנינה וגם יהודית—קדברי
ימימה. טוב מאד. קבוצ נעשה. קבוצ מפרטי תכלת!...
ויהודית פוזה קלצה, פנינה אורז מניל. עיניה השחורות
הבריקו! ואחר מחאה כפיה נתרץ להביא פרטי תכלת...
עוד שלש פעמים הסבה יהודית את פניה ותקרא
את קריאתה:
ילדות, ילדות! חפרנה, חפרנה! רק גמות עמקות.
רק עמקות!
ואחר — געלמה.

השמים היו זפים וטהורים. רק רחוק, רחוק מאד.
בקצה השמים נראתה עב קמנה עולה, ולצמ לצמ היא
מתארכת ומתארכת. אולם יהודית לא שמה עיניה לא
על מחר השמים ולא על צל העב ההולך ומתפשט —
היא הביטה רק על הארץ למטה ותחפש בעיניה פרטי
תכלת.

והדשאים רבים מאד ונבחים מאד; גם מלא. ריחם
עולה באפה והיא שבעת ענג. לצמ לצמ היא צועדת
הפעם. היא מתענגת בדרך כף רגלה בדרך הדשא הנבחה.
ובעיניה היא תרה⁽¹⁾ אחרי פרח תכלת. פעם נדמה לה
מרחוק פרח תכלת מעבר מנה והיא צעדת שמה. ופעם
נדמה לה מעבר מנה והיא שבה וצעדת הנה. אולם עוד
פרח תכלת אחד לא מצאה.

— לא אהה, כי אם רבים, לפחות, שלשה פרטי
תכלת אביא — חושבת יהודית בגופשה — קבוצ שלם.
כמו שהסגול שם שלם.
והיא צעדת קלצה.

פרחים צהבים, אדמים, לבנים היא עובת גם מעבר
מנה וגם מעבר מנה. אליהם לא תשים עוד את לבך ורק
הספק למצא פרטי תכלת מתגבר בקרבה מרגע לרגע —
ואין...

הראתה על מקום הנמה — ובמשך עת קצרה יהיה לנו גן
פרחים גדול! האה! גן שלם! ותכרבר יהודית ותפוג מרב
שמחה על חקמיתה.

הדבר מצא חן מאד בעיני הילדות. ותמהנה
ותמנה את הפרח בדבר יהודית, וכלן מלאו אמןם גיל
לראות את מעשה דין.

— עתה אלך לקטף עוד פרחים — אמרה יהודית
ותרץ. היא רצה ובכל רגע הסבה את פניה אל חברותיה
ותקרא:

— ילדות! ילדות! חפרנה, חפרנה! גמות עמקות!
רק עמקות!...

ותרקד יהודית בכל גיא⁽²⁾ העשב הגדול ותמצא
פרח אדם. ותרץ שנית אל חברותיה ותקרא להן עוד
מרחוק:

— ילדות, ילדות, ראינה! פרח אדם מצאתי!
— פרח אדם! פרח אדם! — קראו הילדות בשמחה.
ותקבלנה את הפרח ותמנה אותו בגומה שעשתה פנינה.
ובאשר נטשו הילדות גם את הפרח האדם, צוניה
יהודית שנית בקול מצוה: ילדות, חפרנה! רק גמות
עמקות, עמקות... ואני אביא עוד פרחים.

ותרקד יהודית עוד פעם בתוך הדשאים הנבחים
והרבים. רקד ובקש. רקד ותפש, ותמצא פרח צהב.
— גם זה פרח יפה! — קראה יהודית ותקטף אותו.
ותרץ בשמחה אל חברותיה:

— ראינה, ראינה! פרח צהב מצאתי! — קראה.
והילדות החברות שמחו גם לקראת הפרח הנה.
ותמהנה ותמנה אותו בגומה שעשתה פנינה. ויהיו
הפרחים נטועים שנים בשורה אחת ואחד ממול שניהם,
כנקבת ה"סגול".

ותמהנה הילדות שמחות מאד לקראת "סגול
הפרחים" שעשו, ולא היו מלים בפיהן להודות ליהודית.
ויהודית רקדה ופוזה ותמחא בקרוב עליצות: האה!
מה נהדר! מה יפה!...

— ועתה, תדענה, אהובותי, מה שאביא? — קראה
יהודית פתאם.

— מה? מה? — שאלו צלה ופנינה.
— מה? מה? הוסיפה לשאל אחרי בן גם ערה.
שלא יכלה עוד להסיר עין מן ה"סגול".
ויהודית ענתה בגאון:

— פרטי תכלת!
— פרטי תכלת! פרטי תכלת! — קראו הילדות
בשמחה — האה, פרטי תכלת!
— אבל רבים הביאי רבים! — קראה צלה.

⁽¹⁾ בשורה עקמה. ⁽²⁾ נוצצו. ⁽³⁾ מתפשט.

⁽¹⁾ בקעה, עמק.

— אכן סוף סוף מצאתי פרח תכלת! — אמרה
יהודית לנפשה.

— ואם נמצא אחר ימצא גם שני, גם שלישי! —
הוסיפה עוד בכמחה.

ותלך תלך תלך...

נדמה היה לה, כי עוד מעט, עוד מעט נמצאה עוד
פרח תכלת גם שני, גם שלישי, גם רביעי... ואז תמהר
לשוב אל חברותיה בנצחון, בשמחה... רק עוד מעט...
ותלך ותלך.

(סוף ובא).

ק. ל. ס' ל מן.

ויהודית הולכת עוד תלך תלך... ובקש... ובקש...
תלך תלך תלך...

ורום עבר אז בין העצים נתשמע תלך (1) קמנה
לאן יהודית. היא נבהלה מעט ותשא את עיניה ותרא את
הנער ותתחלחל...!

— מה רחוקה היא שמה מחברותיה... — עבר רעיון
במחה — תלך תלך תלך...!

אולם כרגע זכרה את אשר אמרה זה לא כבר על
הנער, כי קמן הוא, ותבוש בקניה על אשר נבהלה.

לא רחוק, אחרי השן החמישי, ראתה פרח תכלת.
תקע אליו ותקמפפו בשמחה.

(1) רעש, (2) ותחבר מאד.

הנה פרח תכלת נמצא

הברבור (1) ותלך *

ומה קל
עד כי לא ינוע גל;
ואני פה יחיד —
גש אלי נא, ידידי!
בן, הפצתי לשאלה,
אם תמנולי מלחמה.

בא נא, בא נא ילד תם!
מה תפתרה? גש הלום!
העורב אני, אם דב?
ואני אך טוב לך, טוב.
שור! מה אם
אני פה שם.

מתפתל רום צנארו;
ואט הוא שם תלך ושוב
מן הסוף ועד הסוף. —
אז תלך רך
אל הברבור זך
התנדע-ועוד מעט
האכילהו כבר מיד.

שמואל בן ציון.

אז גש תלך שם
עד לשפת מי האגם
ניבט לברבור צח.
מה יפה הוא זה — האח!
נוצתו בשלג זו
על גוו סביב.
ובנאון כל תדרו

(*) על פי הא.

(1) מיי און לבן, שוואן.

אָרְוֵי מֶלְכָּנוֹן.

וַתֵּן מִסֵּעַ בְּאֶרֶץ שׁוּיִצְיָה. וַתֵּן

(מספר הזכרונות לאחד הנערים.)

— כח —

(סוף.)

יום ד', כ"ח תמוז.

אתמול בליתי את כל היום בחברת הנרי באינטרלוקן. אבא תאר את הרשם שעשה עליו גרינדלנלד, ויספר על יפי המקום והבר הסביבה ואתשנו ואתשער יחד. אבא הביא אתו צרור פרחים שקטף שם בידיו.

היום בבקר נסענו אנכי ואבא ללויטרברונן, ומשם עלינו ברכבת הקרים לונגן⁽¹⁾. המסע הזה היה כל כך נעים, עד שאין לתארו באמר ודברים. המראות הנפלאים התחלפו מרגע לרגע, ובסתרם הספקתי להתבונן למפלאות הממנה האחר, והנה מחנה חדש לעיני. במסע הזה נכלנו לנסע הלאה לונגנאלף⁽²⁾. הסמוך פארבעים ואחר רגעים מזה; אבל אבא אמר לי, כי עלי להתבונן ראשונה ליפי הטבע אשר בונגן. בלכתנו הנה והנה, באנו לברי דשא ורכקקים. ומה שמחתי על הבקר הרוצה שקמה. על הפרות הצועדות בגאנה ונאון ומקשקשות במצלומיהן בגדל לבב, כאלו מתנאות הן במרעה האלפים אשר להן. יש אשר הרימו ראשיהן בגאון ותשלחנה לי מבט בוז; ולי נדמה, כי יודעות הן מאין באתי ולועזות לעירי השוממה. הפסתי אל הנערים-הרוצים השוככים במנוחה על גר עדרם וקרן הרוצים עליהם, ואקנא כם מאד.

— הוי, קרא לבי בקרבי— מיתגני רועה כמזכרם! — אז בקשתי מאת אבא, כי יבקש את אחד הרוצים לתקע מעט בקרנו, ויעש אבי בדבר הנה, והרועה מלא תמצנו.

⁽¹⁾ לונגן, מקום אויר מרפא, מצין באויר, אויר חרים, הטוב ובהדר הטבע אשר מסביב. שדות מרעה ונערי חרים נפלאים מסיפים לנות חן על המקום הנחמד הזה. גבה המקום 1277 מטר וכלל רוחותיו מקומות טיול נפלאים.

⁽²⁾ לונגנאלף, הר גבה 1877 מטר ממול היונגפרוי ומרחק שעה ביניהם. ממרום ההר הנה מיטיבים לראות את האלפים הענקים, גם וריחת השמש ושקיעתה, והמראה, אשר יראה שם האדם ברגעים האלה, לא ישבח לנצח.

בשעה נחה אבא בבית המלון הקרוב, ואחר שבנו בשנת סוסים ללויטרברונן, ומשם בעגלת הקיטור לאינטרלוקן. אבא לא דבר אתי דבר כל העת; וכאשר פנתה אלי אמי להזכירני על אנלתי:— הלא בפשע היה ביני ובין המנת!— שפע אבא את דבריה ונסב את השיחה לענין אחר. בקרבנו לאינטרלוקן פנה אבא לאבא ויאמר: — צר לי, כי אצטרף לנסע עוד פעם ללויטרברונן לראות את טרימלפד, אשר לא ראיתי אתמול, ומשם אעלה לגרינדלנלד. המקום היותר נחמד בארץ העלית. בצאתי היום ללויטרברונן, הוסיף, אמרתי ללון אתכם הלילה בלויטרברונן ולנסע אתכם בעלות השחר לגרינדלנלד, כי עלית השחר וצאת השמש בהררי אלה הוא חזון יקר ונפלא מאין במהו. אבל היום ראיתי ונוכחתי, כי עלי לסיר את ארץ העלית לבדי.— דבריו האחרונים העציבוני מאד. אהה!— חשבתי— רגע נואלתי לעזוב את הנרי, ובואת מנעמי ממני טובה הרבה. ויצר לי מאד. בבאי הביתה לא הנשתי כל אכל לפי, ובעלותי על משקבי לא יכלתי לישון, וליל נדירים ונגון ותמרורים היה לי הלילה הזה. — אבא יסיר לבדו את ארץ העלית, ואנכי אשב פה? נזרא הדבר!— אז חשבתי מחשבות רבות איך להפיר החלטת אבי ואמר בלבי להכניע את גאוני, להתחנן לאבא ולבבות לפניו, כי ישיב דברו — אויל יחום, אויל ירחם! — וכך עשיתי ותחנוני הועילו מעט. אבא אמר, כי לגרינדלנלד לא יקחני לענש על חטאתי; אבל אם איטיב דרבי, יקחני למקום אחר, שגם משם רואים את היונגפרוי ויתר הענקים שבניה. בשעה התשיעית בבקר יצא אבא לגרינדלנלד ואנכי נשארת על גר אבא ולא משתי ממנה כל היום. אבא שאלתני איפה הייתי אתמול ואני ספרתי לה את הדבר והתנצלותי לפניה. והיא סלחה לי ותאנוני לבקש סליחה גם מאבא בשובו מדרבו, וסלח לי גם הוא. — בשוב אבא בערב מדרבו הללתי אבא בפניו וישמח אבא על זה.

לאבא, כי עלי לקנות מקטרת לרבי, נאמר, כי זאת יקנה באינטרלקון. אוקטפתי לי פרחים לבנים אחדים המתקיימים לארץ ימים, ואחד מהם שמתי על כנף פי מעילי. בלי חפץ נפרדתי מן הרועים ועדריהם, ובהפנותי שקמנו ללכת, שמענו למרחוק קול המצללות אשר על צווארי הפרות. שבנו לבית המלון שעל יד התחנה, סעדנו לפני ואחר נסענו לונגנאנאלף. המסע היה נחמד מאד. השמש עמדה בחצי השמים והמה בהירים מאד. בעד האויר הבהיר נראתה שלשלת הרים—ענקים, שראיתם בדרך מסעי מתנשאים לפני עטופי "תכריכים" לבנים. ואמר: הנה הנפילים קמים מקברם ומעפילים לעלות שנית השמימה. והנה כעס אדיר עולה מקרב ההרים ואתנודד. ואבא קרב אלי ויעבר ידו על לחיי. — הנבחרת, בני לקול הרעם?

לבי דפק בקרבי מענג ונחת, והפרות וקפזי אונתה לקול השופר והביטו במספקות אם עליהן להשאר תחתיהן, או ללכת הלאה. אבא הבין, כי חפץ אני מאד לתקע בקרן הרועה, ויבקש מהנער הרועה, כי יתן לי את קרנו לתקע בו מעט ויעתר לו. ומה מאשר הייתי בתקעי בקרן הרועה! — אבא שאל את הרועה הנדול אם שמח הוא בתלוקו, ואם לא בחר להיות לסוסר מהיות רועה. — לסוסר? — קרא הרועה בתמהון, — בעד כל הון לא אהיה לסוסר! אני אוהב את צאני ואת בקרי בנפשי, ובטוב להם ייטב גם לי!

ואני הייתי רועה מאד להחליף את בני החדר שלי בתני הרועה! אף בשתי לתניד זאת לאבא. אבא קנה מהרועה יד עממפתח וסבין עץ יפה מאד, מעשי ידי הנער הרועה, נישלם לו בכסף מלא. הנדתי

לויטברונן.

— אין דָּבָר, אָבֶא. — עֲנִיתִי. — אֲנִכִּי חוֹשֵׁב מַה מְאַשְׁרִים
הֵם בְּנֵי שׁוּיָצִיה, בִּי אֶרֶץ יִפֹּה וְנִהְדָּרָה כְּזֹאת לָהֶם!
— רֵאוּם הֵם הַשְׁוִיָצִים הַטּוֹבִים, כִּי תִהְיֶה לָהֶם אֶרֶץ
פְּלֹאוֹת כְּזֹאת. — הָשִׁיב אָבֶא.
— וְאַנְחֵנוּ הַיְּהוּדִים, — אָמַרְתִּי בְּקִנְיָה. — הַנּוֹפְלִים אֲנִי
מִהֶם?

— גַּם הַיְּהוּדִים טוֹבִים הֵמָּה, בְּנִי.
— וּמִדּוּעַ אֵין לָנוּ אֶרֶץ חֲמֻדָּה כְּזֹאת? מִדּוּעַ אָבֶא?
שְׁנִיתִי שְׁאֵלְתִי בִּגְנוּן וּבְתַמְרוֹת רַבִּים.
— גַּם לָנוּ, בְּנִי, אֶרֶץ יִפֹּה וּמִבְּרָכָה מְאֹד, גַּם כֹּה
הָרִים וְעֵמְקִים, גַּם כֹּה יָמִים וְיָהֳרֹת, עֲצֵי פְרִי וְשׁוֹשְׁנֵי חֲמָה,
וְהָאֶרֶץ הִיא אֲרֻצֵּנוּ הִיא, כְּאִשֶּׁר יִדְעָה, וּבְשִׁמְנוּ תִקְרָא
"אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל".

— וּמָה יִתֵּן וּמָה יוֹסִיף לָנוּ אִם עַל שְׁמֵנוּ תִקְרָא
וְהָאֶרֶץ בִּידֵי גֵרִים הִנֵּה.

— אָבֶל תִּקְנֶתְנוּ תְּחִלָּה, כִּי עוֹד שׁוֹב נָשׁוּב אֵלֶיךָ וְהִינֵנוּ
לֶעֶם חֵי בְּאֶרֶצוֹ.

בָּאנוּ אֶל הַמֶּלֶךְ וְאָמַר קִבַּלְתֵּנוּ בְּרָעוֹת פְּתוּחוֹת
וְתִנְשָׁקֵנוּ חֲלִיפּוֹת.

— כִּבֵּר כָּלֹו עֵינֵי מִיחָל לָכֶם. — קִרְאָה. — וְאֲנִכִּי רְמִיתִי,
כִּי תִבְאוּ בְּמִסַּע הַקָּדֶם וְנִאֲלַף לְבֵית הַנְּתִיבוֹת לְקַבֵּל פְּנִיכֶם;
וּבְרֵאוֹתֵי, כִּי לֹא בְּאֶתְכֶם, דָּאֲנִיתִי לְשִׁלּוֹמְכֶם, כִּי אָמַרְתִּי: מִי
יִדְעַע אֵת אֲשֶׁר קָרַכְם בְּדֶרֶךְ, וְהַעֲלִיָּה בְּהָרִים מִסְבֵּנָה מְאֹד.
אֵף, בְּרוּךְ, הַשֵּׁם בִּי שֶׁבְּתֶם בְּשָׁלוֹם, וְאֲנִכִּי. — הוֹסִיפָה. — לֹא
אֶתְנַכֵּם לְנֶסֶע עוֹר, כְּלוֹם יֵשׁ שְׁעוֹר לְנִסְיָעוֹת? וּמָה יִתֵּנוּ
וּמָה יוֹסִיפוּ הַטּוֹיִלִים הַמְּסַכִּיִּם?

— טוֹב וְיִפֹּה! — אָמַר אָבֶא. — לָעֵת עֲתָה תֵּנִי לָנוּ
מִהַמְּאָכִלִים הַטּוֹבִים שֶׁחֲבִינוֹת לָנוּ, כִּי רָעִבִים הֵנּוּ. — אָמַר
הַזְּבִילְתֵּנוּ אֶל הַשְּׁלֶחֶן הַעֲרוּךְ, הַמֵּלֵא כָּל טוֹב, וְנֹאכַל וְנִשְׁתֵּה,
נִשְׁחַחֵם מִעַם וְאַחֵר עָלֵינוּ עַל מִשְׁכַּבְנוּ וְנֹאנִי אֵךְ שֶׁכַּבְּתִּי
וְאִישָׁנָה.

כִּיּוֹם הַמִּחְרָת יֵשְׁבֵנוּ בְּרַכְּבָתָה לְשׁוֹב לְעִיר מוֹלְדֵתִי.

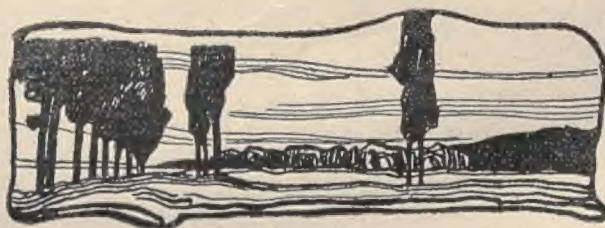
ש' ל' מ' ו'.

— בֵּן, אָבֶא, וּמֵאַיִן בָּא הַרְעַם הַזֶּה? הֲנֶשְׁמִים מְהוֹרִים
כְּשֶׁנִּגְשִׁים.

— זֶהוּ שְׂאוֹן נוֹשׁ קָרַח גְּדוֹל, שֶׁנִּפְל מִמְרוֹם הַר קָרַח
אֶחָד. — עוֹד רִנְעִים מִסְפֵּר הַסִּתְפַּלְתִּי בְּעֵנִים הָאֵימִים הָאֵלֶּה.
הוּא, מַה מְאֹד קִמְנֵתִי לְעֲמַת הַעֲנִיָּים הָאֵלֶּה! — אָבֶא הוֹסִיף
לְהִתְבּוֹנֵן בָּהֶם וְאַחֵר פָּנָה אֵלַי וַיֹּאמֶר:

— הִבֵּה גִלְכָּה מִזֶּה לְבֵית הָאוֹרְחִים "וַיִּנְגַּפְרוּי הוֹמִיל",
וּמִשֵּׁם אֶרְאֶף אֶת הַנִּבְכָּה, הַנִּקְרָאָה עַל שֵׁם בִּירוֹן הַמְּשׁוֹרֵר
הָאֲנִגְלִי הַגְּדוֹל, אֲשֶׁר שָׁר גַּם שִׁירֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.
בְּחֻמְדָּה הִלְכֵתִי עִם אָבִי אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה וְאֶרְאָה אֶת הַגִּבְעָה,
אֲשֶׁר מִמֶּנָּה הַשְּׁקִיף הַמְּשׁוֹרֵר הַגְּדוֹל עַל הַעֲנִיָּים הָאֵימִים
וְהַנִּפְלְאוֹים. אָבֶא סִפֵּר לִי, כִּי הַמְּשׁוֹרֵר בִּירוֹן שָׁר בְּשִׁירִים
בְּעוֹדֵנוּ גֵּרִים, וְאָכְלָנוּ בּוֹ מְאֹד, וְאָבֶא בָּאָר לִי מִרְאָה
הַמְּקוֹם וְהַסִּבִּיבָה, וַיִּקְרָא לִי בְּשֵׁם אֶת הַעֲנִיָּים הַנּוֹכְרִים
הָאֵלֶּה, הַעוֹמְדִים לִימִין הַיִּינְגַּפְרוּי וְלִשְׁמֵאלֶהָ, אֲנִחְנוּ הוֹסִפְנוּ
לְלַכֵּת וְלִהְתַּשְׁנֵן עַל גִּפְלֹאוֹת הַטּוֹבֵעַ, וּבִינְתִים וְמִתָּה הַשֶּׁמֶשׁ
לְעֶרֶב, וּמִתָּה הַיּוֹד נוֹרָא וְנִלְהָ לְעֵינֵי, מִתָּה שֶׁקִּישַׁת הַשֶּׁמֶשׁ
בְּאֶרֶץ הַהָרִים אֲשֶׁר לֹא יִתְאַר בְּמִלִּים. — אֲזַ שְׁכַנוּ לְבֵית
הַתְּחִנָּה, בְּשִׁבְתֵּנוּ בְּרַכְּבָתָה עָלֵינוּ לְאֹנִי מִכָּל הַעֲבָרִים מְנִינֵת
הַשְׁוִיָצִים הַנִּפְלְאוֹה, וּבְעֵבְרִי דֶרֶךְ, וְנִגֵּן הַגִּיטָה לְאֹנִי הַמְּנִינֵה
הַזֶּה, כְּלוּלָה בְּתִרְעוֹת קְרִי הַרוֹעִים מִכִּפֵּר הַמִּרְעָה, שֶׁהִינֵנוּ
שֵׁם לִפְנֵי וְהָ, אֵין זֹאת, כִּי הַרוֹעִים אוֹסְפִים עֲתָה אֶת עֲדֵרֵיהֶם,
וּבִקְרִי כִּי עוֹד מַעַם וְעוֹבְתִי אֶת הָאֶרֶץ הַיִּפֹּה הַזֶּה, לְשׁוֹב
לְעִירִי הַמְּטֻנָּה וְהַשּׁוֹמֵמָה. — הַרְגֵּשְׁתִּי לִחַץ בְּלִבִּי וְרַמְעוֹת עָלֵינוּ
כְּעֵינִי, וּבְהִתְרַגְּשׁוֹתִי רָשַׁמְתִּי בְּסִפְרִי אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
"מָה יִקְרָתִי לִי, אֶרֶץ שׁוּיָצִיה תִּפֹּה! מָה מְאַשֶּׁר הִייתִי לוֹ
נוֹלְדֵתִי בֵּין הַרְרֵי! מָה טוֹב הָיָה לִי, לוֹ רוּעָה הִייתִי! כָּל
הַיָּמִים בְּקִרְתִּי אֲזַ עַל הַהָרִים הַרְמִים יָחַד עִם צִאנֵי וְעִם
כִּלְבֵּי! אָהֵה, מָה רַע עָלֵי, הַמַּעֲשָׂה לְשׁוֹב לְעִירִי הַשּׁוֹמֵמָה
וְלַחֲדָרֵי הַצֹּר!" — אָבֶא הִבִּיר בִּי עֲצָבוֹנִי וַיִּשְׁאַלְנִי לְסִפֵּת
הַדְּבָר.

(¹) שִׁירֵי הַרְגֵּשׁוֹ עֲבָרִית עַל יְדֵי הַמְּשׁוֹרֵרִים יְהוּדָה לֵב גְּרִדוֹן
וּשְׁלֵמָה מִנְדֵּלְקֶרֶן.

מַעֲשֵׂה בַעֲבָר שְׁחֹזר אַחֲרֵי אִשָּׁה. *

ס ס

ונשואה אותי אל אשר תחפץ. הרום - רק היא נאה לך.
שבתה גדול מבחי; היא מכה גלים בים ועוקרת עצים
ביער, אך לך נאה, אך לך נאה בלה כזו.

הלך העבֵר ומצא את הרום, בשהיא משתעשעת
בתרסים ורוקנת בין השושנים: "גם בלה וזו נאה היא" -
חשב העבֵר. וישא משלו ויאמר:

"באי בלה, באי בלה, קללת הבנפים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים -
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו הרום: "אני איני הגונה לך, עבֵר נכבה,
שאתה גבור בן-חורים. ואני-מה אני ומה בחי? החומה
עוקרת בערי, החומה - רק היא נאה לך, שבתה גדול
מבחי: בלה אבני גוית, שעריה ברזל ומגדליה ענקי אל.
אך לך נאה, אך לך נאה בלה כזו."

הלך העבֵר ומצא את החומה כשרוא עומדת
במרום ההר; בלה לבנה בשלג, ומתוך ראשיה-מגדליה
מתנוצצות עינים-חלונות בדמומי-ערב, ואש-יחל מונונים
סודקים עליה ושומרים אותה: "גם בלה וזו נאה היא" -
חשב העבֵר. וישא משלו ויאמר:

"באי בלה, באי בלה, חומה גבהה בשמים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים -
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו החומה: "אני איני הגונה לך, עבֵר נכבה,
שאתה גבור בן-חורים. ואני - מה אני ומה בחי? העבֵרים
מסמטים בקירותי וחותרים יסודותי..."

- אם בן, אמר העבֵר - אין בעולם בלה נאה
וחשובה מבת-עבֵר! הלך ושב אל עמו ולקח לו בת-
עבֵר בארץ כל העבֵרים. ויולדו להם בנים ובנות שבעים
ברורים, כלם גבורים בגיחורים הראויים לעלות -
על של חן הנהגות.

ש. בן.

עבֵר אחד יחסן גדול וגבור מפרסם שנמלט מבית
חתול עור, רצה לשאת אשה. באו אליו שדכנים מבלי
חורים, שדכן, שדכן ובלתו. הלך הבחור החסן לבקר
בחורים ולא מצא אף בלה אחת כלבבו. בלה וזו בתולה
יפה היא שענייה שחורות ושפמה מגדל, אך מחמת אינו
עשיר. מחמת זה עשיר גדול הוא וחורו מלא גרות של
חלב, אבל עס-הארץ הוא ואף עלה אחד של ספר אין לו.
מחמת זו אינה מוחסת - מביתו של סנדלר היא. ראה
העבֵר שאין חור בלי פסול ויאמר:
- אין בעבֵרים משלי. אצא ואשוט בארץ, אולי
אמצא לי בלה נאה שלא מבני עמי.

השבים העבֵר ויצא בבקר וראה את השמש
בשהיא עולה מפאת מזרח ומאירה בזהר הארץ: "בלה
וזו נאה היא לי" - חשב העבֵר וישא משלו ויאמר:
"באי בלה, באי בלה, מאור עינים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים -
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו השמש: "אני איני הגונה לך, עבֵר נכבה,
שאתה גבור בן-חורים. ואני-מה אני ומה בחי? עננה עוקרת
ומשחירה פני. העננה - רק היא נאה לך, שבתה גדול
מבחי: היא שופכת מטה, מזרה ברקים ומחוללת רעמים.
אך לך נאה, אך לך נאה בלה כזו."

הלך העבֵר ומצא את העננה, בשהיא נשטה מעל
לנהר, מביטה בראי-המים ומיטיבה את מקלעות ראשה.
"גם בלה וזו נאה היא" - חשב העבֵר. וישא משלו
ויאמר:

"באי בלה, באי בלה, עננה בת שמים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים -
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו העננה: "אני איני הגונה לך, עבֵר נכבה,
שאתה גבור בן-חורים. ואני-מה אני ומה בחי? רוח באה

על פי אנדה ופזיות.

הנקרא על שם רבי יוחנן בן זכאי. בית המדרש היה מלא המון רב. ואחד מרבני הספרדים נשא עליהם בעברית מספר מר, ותלמידי התלמוד תורה של הספרדים שרו שירי קינה נאכל.

— ביום העשרים ואחד לחדש סיון חגגו בני ירושלים ברב פאר את חגגת בית הכנסת הנזהר. קהלת יעקב ויבתי מחסה לעניים. אהלי יעקב, שגנה הנדיב יעקב ברנדה מורשה. הרחוב החדש או הישכונה החדשה. אהלי יעקב מצטיינת בבתי הניסים יותר מכל הישכונות שבסביבות ירושלים.

שמיך מים. — ביום 20 יוני ירד גשם גדול ביקמרינוסלב הפנים גברו מאד ויבאו אל הסרתפים, גם כל המעונות הנמוכים ואשר ברחובות רבים מלאו מים. יושבי המעונות הצליחו להציל את נפש ילדיהם הקטנים ואת הפציהם היותר יקרים וימלטו אל שכניהם היושבים במעונות העליונים. במרתפים אחדים עלו המים גובה ארשין וחצו ויסחפו את כלי הבית הקטנים ויגרפום, והרחובות נהפכו לנחל שוטף, עד כי לא יכלו המרכבות לעבר בהם.

מקורות עז. — באנגליה ירדו גשמים מרבים מאד, עד כי כל עמק המזרח מכסה במים. ויש מקומות אשר נהפכו לאגם מים גדול. בני טיול רבים צדים דגים. את הפוסטה ומיני המזון מובילים בסירות דונה.

סופת שלג. — בליסבון, בירת פורטוגל, היתה בימים האלה סופת שלג חזקה ואנחות רבות המביעה בים. אצל החוף שבעה אגיה אחת, טעונה סחורות יקרות. הקציר גשחת וגבל, השדות מקפים במים וההרים מקפים בשלג. אין איש מיושבי פורטוגל וזכר סופת שלג נוראה כזו.

צמח מתוק. — באמריקה מצאו עתה צמח המתוק פי עשירים-שלשים מקנה הספר.

בית ספר עברי. — לפני שבועה חדשים יסד באודסה אחד מראשי הציונים הקטמור אבינוביצקי בית ספר עברי למתחילים להורות בו עברית בעברית. וביום העשרים ותשע לחדש מי היו בבית הספר הנה המוניות ללמודים העברים לעיני חכמים וסופרים ובהם המורה המפרסם מארץ ישראל מר ישראל בלקינה, וישמחו מאד לשמע את הילדים הקטנים מרברים עברית בשפה טבעית ועושים חיל בלמודים.

מירושלים. — תלמידי המהלקה הנבדה של בית הספר הנקרא על שם הנדיב למל ומוריהם בראשם עושים לעתים קרובות טיולים ומסעות למקומות שונים בארץ. וביום ה' ט' סיון נסעו ארבעה ועשרים תלמידים בלית המנהל מר אפרים כהן והמורים מר ילין ופרס שבמה להתבונן אל מנהגי השומרונים ותפלותיהם, ואל סדר חגיגתם את חג השבעות, שחל אצלם בשנה הזאת ביום השנים עשר לחדש סיון, כי השומרונים מתחילים לספר את ימי הספירה לא מיום השני של חג הפסח כמנהגם כי אם ביום הראשון אחר הישבת, שחל להיות בפסח, ובשנה זו החלו לספר את ימי הספירה מן היום הראשון שהוא האחרון לפסח.

הם הגיעו שם ביום השישי אחר הצהריים וספיקו להתבונן לארחות השומרונים ומנהגי תייהם ותפלותיהם ביום השבת. במוצאי השבת אחר חצות הלילה התבוננו לסדר עלייתם לרגל אל הר גריזים, והם עוסקים כלם במעליהם הלבנים והולכים בשתי שורות ומתפללים וכוזרים ומשתהוים בכל מקומות קדושים אשר בהר הזה. ביום א' לפני הצהריים נסעו שומרונה ויתבוננו לעתידותיה מימי ממלכת הורדוס, אשר הסב שמה בספתה, הוא שמה עד היום. וביום השני בערב שבו ירושלימה.

— רבני ירושלים הוציאו קול קורא לאחינו בני ירושלים, וזה תכנו:

הכרזה יוצאה בזה אל קהל עדת ישראל בעיר קדשנו ירושלים (תבנה ותבוננו). להתעורר בתפלה ובקשת רחמים על אחינו עם יי הנפוצים בנולה העומדים בצרה, על קהלת הקדש בעיר קיישינו, אשר היתה לבו ולמשפחה ורבים נהרגו ונשפד דמם במים בידי שוסיהם וגם ספרי תורה נקרעו ונשמאום ורים, ועל קרן ישראל בכלל אשר הגיע עד ארץ, לבנה ולחפפה.

ועלינו להתעורר בתפלה ובתחנונים לאבינו שבשמים, כי יחוס וירחם את שארית ישראל שזה נדחה. ולכן נקבע היום העשרים לחדש סיון ליום תפלה ותחנונים בבתי התפלה הגדולים, ולבקר ביום הזה את המקומות הקדושים, וביחוד אצל הכתל המערבי וקבר רחל אמנו.

וביום המשעה עשר לחדש זה עשו אחינו הספרדים והזכרה לנשמות הקדושים הרוני קיישינו בבית המדרש הגדול והנהדר

ביבליותיקה לבני הנעורים (הוצאת „תושיה“):

I לילדים :

(1) קובץ שיחות קטן (שיחה) מאת
 ר. גוסטפסון, תר"ג פ"נס. (2) ידירי
 המלך עמינדב (שיחה) — הנ"ל, תר"
 ה"נ"ל. (3) הרעעה ובת המלך (אגדה)
 — הנ"ל, תר"ג, לבנה. (4) המלך
 אשר שתר נגולה, [ב] פרחי ששון
 (אגדות) — הנ"ל, תר"ה"נ"ל. (5) ארבע
 שודדים (אגדה ערבית) — תר"מ. סילמן.
 (6) שלשה אחים (שיחה) — ר. גוסטפסון,
 תר"ג פ"נס. (7) רחוב הזהב (אגדה)
 בבית) — ל. ויול, תר"ג, לבנה. (8—10)
 עשר ואשר, [ב] גדול העליה
 (אגדות ערביות) — תר"ה"נ"ל. (11, 12)
 [א] גמול ישרים או רחוב מיוז, [ב]
 הרמב"ם והעולם האלם (אגדות
 עבריות) — ל. ויול, תר"ה"נ"ל. (13)
 חכמת צללות (ספור) — דוטשיץ, תר"ג פ"נס.
 (14) הכלוף הסחירה (אגדה) — הויף.
 תר"ג, לבנה. (15) — א. ב. פ"נס. (16)
 מצרים (ספור הסטורי) — ד' ספיר, [ב]
 בלבים (אגדה מדרשית) — תר"ה"נ"ל,
 (16) איש בלי לב (אגדה אנגלית) — תר"
 א. ליבושיצקי. (17) הדיג והדגה
 (אגדה בחורית) — א. ס. פ"נס. (18)
 הנזל. ל"ג בעומר (ספור) — תר"
 דינר. (19) הכלה האמתית (אגדה)
 — האחים גרים, תר"ש, ברמן. (20)
 יוחנן הנאמן (אגדה) — הנ"ל, תר"
 ה"נ"ל. (21, 22) [א] תרח אברהם הכסף
 (אגדה העתיקה), [ב] עשיר אמלל (אגדה)
 תר"מ. סילמן. (23) המלך שלמה
 ומשחקי השחמט (אגדה מוחית) —
 תר"א, ב. (24) לב אבן (אגדה עברית)
 — ג. פיליפון, תר"ק פ"ל. (25) אח
 ואחות (ספור) — תר"ה"נ"ל. (26) גלית
 (ספור) — תר"א, ליבושיצקי.
 (27) לבנת שלג (אגדה) — האחים גרים,
 תר"ש, ברמן. (28) השד ושלש שערות
 הזהב (אגדה) — הנ"ל, תר"ה"נ"ל.
 (29) [א] בית היער, [ב] הנחש הלבן
 (אגדות) — הנ"ל, תר"ה"נ"ל. (30) [א]
 הברקת, [ב] אשר ועני (ספורים) — י. ב.
 לבנה. (31—64) לב לאגדות ישראל
 (חלק א') 24 חובות) — תר"ה"נ"ל. (35)
 ילד מצל (שיחה) — א. ברוס לובסקי.
 (56—68) משלי ילדים (3 חובות) —
 שלמן. (59, 60) מעשה בנבוכדנצר
 שנחפץ לרב (ספור) — י. צ. לוין.
 (61—75) למען אחי הקטנים, שדים
 מקוריים ומחזגנים, 15 חובות) — י. צ.
 ליבושיצקי. (76—78) מיגון
 לשמחה (ספור) — ב. שמיט, תר"ג, ב.
 לבנה. (79) ימים מקדם (ספור) —
 ב. הורליק. (80) ילדים עובדים
 (3 ספורים) — י. עקב, [2] מיטה,
 [3] רחבות) — י. גרונובסקי. (81—90)
 שיחות ילדים (10 חובות) — י.
 שטינברג. (91—98) למך ולמך
 (ספורי אגדה) — י. צ. לוין. (94—95)
 נח בתבה (ספורי אגדה) — הנ"ל,
 (96—97) העצמות היבשות (ספורי
 אגדה) — הנ"ל. (98—99) הפכה

II לנערים:

1] א-ב) מלחמת אחים (ספור ע"פ הונא). י. ב. ל ב נ ר.
2] ג) הרפס הראשון (ציוו הספורי). א. ז. ר ב י נ ו ב י.
3] ד-ה) השבו בקוק (ספור, מולסטי). ה. ה. ח"נ"ל.
4] ו-י) המוהיקני האחרון (ספור ע"פ קופר). י. ב. ל ב נ ר.
5] יא-יג) אי בורניא (ספור מסע ע"פ מיינרד). א. ז. ר ב י נ ו ב י.
6] יד) בני משה (אנדה). ל. מ ק ל ר.
7] ז) הנדחים ירכיטי צמון (ספור מסע). ה. ח' מ, מ. א י ו נ ש ט ר ט.
8] ט-כ) מנכורי האומה (תולדו). ישראעל ע"י גונרפיה) 5: חבורה:
1) עזא ונחמה: 9: שמעון הדורס ומעון

[illegible]

五

הַיְּהוּדִים הָיוּ מְשֻׁלָּמִים בְּיָמֵינוּ.

יהוה ויהוה יחד

(המחבר) ד, ו. יצא שם לכתוב עליו

Издательство „ТУШИЯ“, Варшава. — Verlag „TUSCHIAH“, Warschau.

Herausgeber u. Eigenthümer: Verlag „Tuschijah“. Verantwortlicher Redacteur S. M. Laser. Druck von Josef Fischer in Krakau.